

Tabel 3. Lav- og højindkomstgruppers indkomst og forbrugsmuligheder, 1997.

	Beløb	
	Lavindkomstgruppen	Højindkomstgruppen
	1000 kr.	
1. Markedsindkomst	31	297
2. Overførsler	53	14
3. Samlet indkomst (1+2)	84	311
4. Personskatter	-21	-129
5. Disponibel indkomst (3+4)	63	182
6. Afgifter	-32	-53
7. Værdi af offentligt betalt service	80	48
8. Samlet forbrugsmulighed (5+6+7)	111	177

Anm.: De to grupper udgøres af de 20 pct. befolkningen med de laveste (lav) henholdsvis de højeste (høj) disponible indkomster. I lavindkomstgruppen er der en stor andel af studerende, pensionister og selvstændige med midlertidigt lave indkomster.

Kilde: Finansredegørelse 2000.

Markedsindkomsten består af lønninger, netto-renteindtægter, aktieudbytte o.s.v. Det vil sige de indkomster, som det offentlige ikke direkte skaber grundlaget for, udover i sin egenskab som arbejdsgiver for de offentligt ansatte.

Som udgangspunkt har lavindkomstgruppen en gennemsnitlig markedsindkomst på 31.000 kr., hvilket er 266.000 kr. mindre end højindkomstgruppen. Omfordelingen via den offentlige sektor resulterer i, at denne forskel bliver reduceret til en forskel på 66.000 kr. om året i forbrugsmuligheder.

Omfordelingen i forbrugsmuligheder kan deles op i på den ene side en omfordeling af indkomster, som finder sted via skattebetalingen og udbetalingen af overførsler, og på den anden side en yderligere omfordeling af forbrugsmuligheder via tildelingen af offentligt betalt service.

Indkomstudjævningen har som resultat, at betalingen af personskat er omkring 6 gange så stor for personer med høje indkomster, som for personer med lave indkomster, og at personer med lave indkomster får 4 gange så meget i overførsler. Derved er fordelingen af den disponible indkomst, som er det beløb, den enkelte råder over til privat forbrug, væsentligt mere lige end fordelingen af markedsindkomster.

Dertil kommer, at personer med lave indkomster har et godt halvanden gang højere forbrug af offentligt betalt service.

Det skal understreges, at fordelingen af forbruget ikke nødvendigvis afspejler fordelingen af velfærd, idet f.eks. værdien af behandling for

sygdom afspejler en uønsket begivenhed for modtageren. Den pågældendes velfærd og forbrugsmuligheder havde imidlertid været ringere uden den offentlige service.

Samlet indebærer den nuværende omfordeling, at forbrugsmuligheder for personer med høje indkomster kun er godt halvanden gang større, selv om markedsindkomsten er omkring 10 gange større.

Offentligt betalt forbrug resulterer således i en mere ligelig fordeling af indkomster og forbrug, når det ses i sammenhæng med skattebetalingerne (i praksis er de betalte kronebeløb for alle skatter og afgifter stigende med indkomsten, og bidrager derfor til omfordelingen, fordi de finansierer offentlige ydelser, der er faldende med indkomsten), som finansierer dette forbrug. Jo større det skattefinansierede forbrug er, jo mere lige bliver fordelingen af forbrugsmulighederne. Givet denne andel har det principielt ingen betydning for indkomstfordelingen, om den resterende del – det private forbrug – er betaling til privat eller offentligt organiserede ydelser.

Sammenhængen mellem indkomstfordelingen og størrelsen på det skattefinansierede forbrug indebærer, at det som udgangspunkt ingen betydning har for indkomstfordelingen, hvis den offentlige service udvides ved hjælp af mere brugerbetaling.

Det offentlige påvirker indkomstfordelingen gennem opkrævningen af skat og den skattefinansierede service, der stilles til rådighed. Ingen af disse størrelser påvirkes, hvis en udvidelse af